

GÅRDEJER JENS SIMONSEN
Vargårdevej 80
6094 Hejls

Kystdirektoratet
J.nr. 21/00214-7
Ref. Lea Bank Stigsen
29-04-2021

Kopi sendt til Aksel B. Ravn, repræsentant for ansøger, abr@khl.dk

Dispensation til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen

Baggrund for sagen

Den 9. september 2019 fremsendte Aksel B. Ravn, på vegne af Gårdejer Jens Simonsen, en ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 1a, Vargårde, Hejls, Vargårdevej 80, 6094 Hejls, i Kolding Kommune.

Kystdirektoratet meddelte den 19. marts 2020 afslag til det ansøgte projekt. Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træf afgørelse den 6. april 2021. Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophævede Kystdirektoratets afgørelse og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om dit projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Formålet med etablering af minivådområder er at forbedre vandmiljøet ved at reducere kvælstofudledningen og til dels også udledningen af fosfor fra landbrugsarealer.

Landbrugsstyrelsen kan give tilsagn om tilskud til etablering af konstruerede minivådområder på arealer klassificeret som egnede og potentielt egnede. De egnede arealer fremgår af et minivådområdekort, der gælder for den enkelte ansøgningsperiode.

Den 5. marts 2019 har SEGES oplyst til Kystdirektoratet, at de har identificeret ca. 24.000 potentielle projekter, hvor 685 af placeringerne er beliggende inden for strandbeskyttelses- og klitfredslinjerne (ca. 3 %). Den 24. september 2019 har SEGES endvidere oplyst, at der med det opdaterede potentialekort til ansøgningsrunden i 2020 er øget potentiale både inden for og uden for strandbeskyttelseslinjen.

SEGES har desuden oplyst, at den relative effekt af projekter inden for strandbeskyttelseslinjen er større end gennemsnittet pga. den lave kvælstofretention for kystnære arealer.

Det ansøgte projekt

Der er ansøgt om at etablere et minivådområde beliggende ud til Lillebælt på ovennævnte matrikel. Minivådområdet ønskes konstrueret med lavvandede områder vekslende med bassiner med større dybde samt et sedimentationsbassin (se fig. 1-2).

Fig. 1. Ortofoto 2019. Den røde prik markerer placeringen af det ansøgte minivådområde. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer matrikelskel.

Fig. 2. Figur fra ansøgningsmaterialet, der viser placeringen og konstruktionen af det ansøgte minivådområde.

Det fremgår af ansøgningen, at minivådområdet får et vandspejl på 0,54 ha. Af ansøgningen fremgår følgende begrundelse for etablering af minivådområdet:

"I forbindelse med Landbrugspakken skal landbruget etablere minivådområder med en samlet kvælstofreduktion på 900 t, hvilket kræver etablering af op mod 1.500 - 2.000 minivådområder. I oplandet til Lillebælt bliver der behov for at placere dem på de fleste af de mulige lokaliteter.

Mellem minivådområdet og Lillebælt er der fredsskov. Desuden ligger spejderlejren "Grænseborgen" umiddelbart ved stranden lige nedenfor minivådområdet. Minivådområdet får karakter af en naturlig sø, og der vil ikke være nogen tekniske installationer, rør eller lignende, der vil stikke op eller være synlige i øvrigt."

Det fremgår af Miljø- og Fødevarerklagenævnets, at det i forbindelse med behandling af klagen er blevet oplyst, at minivådområdet forventes at have et drænopland på ca. 51 ha og en forventet kvælstofreduktion på ca. 372 kg N/år.

Det fremgår endvidere af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, at der ikke er foretaget en screening efter miljøvurderingslovens² § 21 (VVM-screening) samt en Natura 2000- og bilag IV-vurdering efter habitatbekendtgørelsen³. Eftersom disse vurderinger er en forudsætning for, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan meddele dispensation til projektet, hjemvises sagen til fornyet behandling med henblik på, at de nævnte vurderinger foretages.

² Bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter (VVM).

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet har på baggrund af klagenævnets afgørelse kontaktet Kolding Kommune med henblik på at indhente den nødvendige VVM-screening ift. projektet. Kolding Kommune har på denne baggrund fremsendt deres afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 samt tilladelser efter planloven og vandløbsloven vedrørende det ansøgte minivådområde.

Det fremgår af Kolding Kommunes afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, at projektet ikke er VVM pligtig. Kolding Kommune har vurderet, at projektet ikke forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område, nr. 112 Lillebælt ligger ca. 170 m mod øst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 69 og fuglebeskyttelsesområde nr. 47. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 15.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Kolding Kommune har i deres tilladelse efter planloven af 18. september 2019 (sagsnr. 19/23572) til etablering af et minivådområde foretaget en Natura 2000-vurdering. Det er Koldings Kommunes vurdering, at projektet, trods den korte afstand til Natura 2000-området, ikke vil påvirke arterne eller naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Tværtimod er det kommunens vurdering, at projektet vil få *"en positiv indvirkning på området, da formålet med projektet er at modtage drænvand fra oplandet, tilbageholde kvælstof og fosfor, og dermed rense drænvandet, inden det løber ud i recipienten, i dette tilfælde Lillebælt."*

Kystdirektoratet er enige i Kolding Kommunes vurdering. Kystdirektoratet bemærker, at udpegningsgrundlagene er under opdatering, og i bilag 3 ses forslaget til de justerede udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 112, som blev sendt i offentlig høring efter Kolding Kommunes afgørelser i 2019. Kystdirektoratet vurderer dog, at de forslåede justeringer af udpegningsgrundlagene ikke ændrer Kystdirektoratets vurdering om, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Kolding Kommune har i forbindelse med tilladelsen efter planloven ligeledes foretaget en vurdering af, hvorvidt området, hvor minivådområdet etableres, er yngle-, raste- eller voksested for bilag IV-arter, og om en tilstandsændring kan have negativ indflydelse herpå. Det fremgår, at Kolding Kommune ikke har en

begrundet formodning om, at dette er tilfældet samt, at kommunen ikke har registreringer af bilag IV-arter på stedet eller i umiddelbar tilknytning hertil.

Kystdirektoratet er enig i Kolding Kommunes vurdering. På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Det fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 6. april 2021 (sagsnr. 20/06121), at nævnet efter en konkret vurdering finder, at *”der er tale om et sådan særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen. Nævnet har vurderet, at den samfundsmæssige værdi og den miljøforbedrende effekt, som minivådområdet medfører, i det konkrete tilfælde opvejer det ansøgte projekts begrænsede påvirkning af den visuelle oplevelse af kystlandskabet. Nævnet har herved lagt vægt på, at der mellem det ansøgte projekt og kysten er fredsskov, samt at den ansøgte placering er inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at anlægget vil få en naturlig placering ved skoven, og at det ikke vil fremstå skæmmende for kystlandskabet i øvrigt. Nævnet finder på baggrund af det ovenstående, at en dispensation ikke vil medføre uønsket præcedensvirkning.”*

Kolding Kommune har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er VVM pligtig.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på ovenstående baggrund dispensation til etablering af et minivådområde som ansøgt.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Kolding Kommune, kommunen@kolding.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding, kolding@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Trekantsområdet, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Kolding, kolding@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens⁴ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁵ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 112, Lillebælt

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Udpegningsgrundlagene, der er relevante for den konkrete afgørelse, er indsat herunder.

2.1 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmosse (7120)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemosse* (91Do)	Elle- og askeskov* (91Eo)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	sangsvane (T)	bjergand (T)
	edderfugl (T)	hvinand (T)
	toppet skallesluger (T)	havørn (Y)
	rørhøg (Y)	pletlet rørvagtel (Y)
	engsnarre (Y)	klyde (Y)
	brushane (Y)	fjordterne (Y)
	havterne (Y)	dværghøne (Y)
	mosehornugle (Y)	

Naturtyper, fugle og andre arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 112 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Plettet rørvagetel (Y)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 112 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))